

Campanula rapunculoides

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Campanula* is afgeleid van het Latijnse woord *campana*, wat 'klok' of 'bel' betekent, met de verkleiningsuitgang *-ula*, dus 'klokje'. De soortaanduiding *rapunculoides* is een samengesteld woord. Het is afkomstig van *rapunculus*, de oude naam voor *Campanula rapunculus* (Rapunzelklokje), dat 'raapje' betekent (verwijzend naar de eetbare wortel), en het Griekse suffix *-oides*, wat 'gelijkend op' betekent. De naam *rapunculoides* betekent dus 'lijkend op het Rapunzelklokje'. De Nederlandse namen voor deze soort zijn *Akkerklokje* of *Rapunzelklokje* (hoewel de laatste vaak tot verwarring leidt met *C. rapunculus*).

Taxonomie

Campanula rapunculoides is een overblijvende, kruidachtige plant. De plant staat bekend om zijn vermeerdering via ondergrondse uitlopers (*wortelstokken*) en wordt in tuinen vaak als een woekeraar beschouwd.

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Asterales
- Familie: Campanulaceae
- Geslacht: *Campanula*
- Soort: *Campanula rapunculoides*

Synoniemen

De meest gangbare wetenschappelijke naam is *Campanula rapunculoides*. In de Engelse taal is de plant bekend onder de naam *Creeping Bellflower*, wat verwijst naar de woekerende groeiwijze. De Duitse naam is *Ausläufertreibende Glockenblume* (Klokjesbloem met uitlopers). Er zijn geen wijdverbreide, geaccepteerde botanische synoniemen voor deze soort.

Variëteiten en Cultivars

In tegenstelling tot veel andere *Campanula*-soorten, die populair zijn in de sierteelt, zijn er *weinig tot geen specifieke cultivars* van *Campanula rapunculoides* in de handel. Dit komt voornamelijk door de zeer woekerende aard van de plant, waardoor deze in tuinen moeilijk te controleren is. De plant wordt meestal als de botanische soort aangeboden voor liefhebbers van inheemse of wilde planten. Als er al variaties worden verkocht, zijn deze vaak onbenoemde selecties op bloemkleurintensiteit (donkerder violet) of hoogte.

Familie

De plant maakt deel uit van de familie *Campanulaceae*, ofwel de Klokjesfamilie. Dit is een diverse familie van bloeiende planten die wereldwijd voorkomen, gekenmerkt door de aanwezigheid van melksap en de typische klok- of stervormige bloemen.

Hoogte

Campanula rapunculoides is een middelhoge tot hoge plant. De stevige, onvertakte, stomp kantige bloemstengel bereikt doorgaans een hoogte van *50 tot 120 centimeter*. De hoogte kan variëren afhankelijk van de standplaats en de vruchtbaarheid van de bodem, waarbij de plant in zeer voedselrijke tuinen soms zelfs hoger kan worden.

Bloemkleur

De bloemen zijn klokvormig, vaak *helder violet* tot *blauwviolet* van kleur. Ze zijn relatief klein (2-3 cm lang) en hangen knikkend in een lange, dichte, aarvormige tros (*raceme*) die kenmerkend naar *één zijde* van de stengel is gekeerd. Zelden komt een witte bloemkleur voor.

Bladkleur

De bladeren zijn tweeledig: de onderste bladeren vormen een *groene rozet* aan de voet en zijn langgesteeld, eirond tot lancetvormig met een hartvormige voet en een gezaagde rand. De

hogere stengelbladeren zijn kleiner, lancetvormig en zittend. Alle delen van de plant zijn over het algemeen *weinig en kort behaard*.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van het Akkerklokje valt in de zomer, van *juni tot en met augustus* of zelfs september. De bloeiwijze is lang en uitbundig, met de bloemen die geleidelijk van onder naar boven in de tros openen.

Standplaats

Dit is een weinig veeleisende plant die in het wild vaak op verstoorde gronden, langs bosranden, in bermen en op kalkhellingen groeit. Hij gedijt goed in de *zon tot halfschaduw* en is tevreden met elke gewone, *goed doorlatende*, maar matig voedselrijke tot voedselrijke grond. Hij geeft de voorkeur aan een bodem die tijdens de bloei *koel* en *niet te droog* blijft en is vaak kalkminnend.

Herkomst

Campanula rapunculoides is van nature inheems in een groot deel van *Europa* en *West-Azië*. Het is een algemene soort in de flora van veel Europese landen, waaronder Nederland en België, waar het vaak wordt aangetroffen op open plekken en langs randen.

Soort gewas

Het Akkerklokje is een *overblijvende (vaste) kruidachtige plant (Hemikryptofyt)*. Het wordt gekenmerkt door zijn *wortelstokken (ondergrondse uitlopers)*, die de plant de reputatie van *woekeraar* hebben bezorgd. Het is een sterke plant die in de tuin soms invasief kan zijn.

Vermeerderingswijze

De plant verspreidt zich zeer effectief door de ondergrondse *wortelstokken* en via *zaad*. De wortelstokken, die een wat vlezige penwortel bevatten, maken het moeilijk om de plant volledig uit de tuin te verwijderen. Vermeerdering door deling van de wortelstokken en zaaien is mogelijk, maar wordt vanwege de neiging tot woekeren vaak afgeraden in siertuinen.

Klimaatzone (USDA-zones)

Campanula rapunculoides is een zeer winterharde plant, wat past bij zijn brede verspreiding in Europa. De plant gedijt in *USDA Hardiness Zones 3 tot en met 7* of 8, wat aangeeft dat hij bestand is tegen zeer strenge vorst.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Insecten

De bloemen van het Akkerklokje zijn zeer aantrekkelijk voor bestuivende insecten. Ze zijn een goede nectar- en pollenbron, met name voor *bijen* (waaronder hommels) en *vlinders*. Net als andere *Campanula*'s kan de plant in het voorjaar enige aandacht vereisen voor vraat door *slakken* op de jonge bladeren.

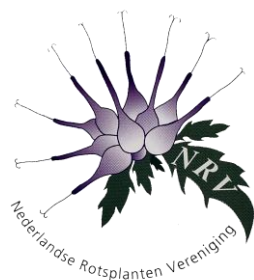
Bronvermelding

<https://www.esveld.nl/htmlidia/c/carapu.htm>

<https://www.tuinadvies.nl/plantengids/5963/campanula-rapunculoides>

<https://www.wilde-planten.nl/akkerklokje.htm>

https://www.picturethisai.com/nl/care/Campanula_rapunculoides.html

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Campanula</i> (klokje), <i>rapunculoides</i> (lijkend op <i>C. rapunculus</i> /'raapje')
Taxonomie	Familie: Campanulaceae, Geslacht: <i>Campanula</i> , Soort: <i>Campanula rapunculoides</i>
Synoniemen	<i>Creeping Bellflower</i> (Engels), <i>Ausläufertreibende Glockenblume</i> (Duits)
Variëteiten en Cultivars	Weinig tot geen specifieke, benoemde cultivars beschikbaar vanwege woekerende aard.
Familie	Campanulaceae (Klokjesfamilie)
Hoogte	50 tot 120 centimeter
Bloemkleur	Helder violet tot blauwviolet, knikkend, in een tros naar één kant gekeerd
Bladkleur	Groen, onderste bladeren eirond met hartvormige voet, zacht behaard
Bloeiperiode	Juni tot augustus (soms september)
Standplaats	Zon tot halfschaduw, goed doorlatende, matig voedselrijke, koele grond (kalkminnend)
Herkomst	Inheems in Europa en West-Azië
Soort gewas	Overblijvende (vaste) kruidachtige plant, woekerende aard door wortelstokken
Vermeerderingswijze	Wortelstokken (ondergrondse uitlopers) en zaad
Klimaatzone (USDA-zones)	USDA 3 tot en met 7 of 8
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan; jonge scheuten gevoelig voor slakken

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>